

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/20/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318201834
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8318201834.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej v spore žalobkyne Mgr. G. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. I XXX/X, XXX XX R. nad Q., právne zastúpená D.. Petrom Gdovinom, advokátom, Kalininova 675, 066 01 Humenné, proti žalovanej Slovenská republika - Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Štúrova 2, 811 02 Bratislava, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 9C/22/2018-71 zo dňa 10. októbra 2018 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok s výnimkou výroku o zastavení konania v časti o zaplatení úroku z omeškania.

Žalobkyni vo vzťahu k žalovanej sa priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Zastavuje konanie v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.731,57 eur od 02.02.2018 do 29.03.2018.

II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni sumu 2.731,57 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.731,57 eur od 30.03.2018 do zaplatenia, v lehote do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku

III. Žalobkyni priznáva náhradu trov konania v rozsahu 100% proti žalovanej.“

2. Rozhodnutie okrem iného právne odôvodnil podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, zákona č. 412/2012 Z. z., (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“), ustanovenia § 517 ods.1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka a ustanovenia § 145 ods. 2, § 146 ods. 1 a § 151, § 255 ods. 1, § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.), § 3 odsek 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.2.2013.

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyni spolu s manželom I.K. dňa 08.09.2016 uznesením vyšetrovateľ Prezídia Policajného zboru Národnej kriminálnej agentúry, Národnej protikorupčnej jednotky, Expozitúry Východ, ČVS: PPZ-919/NKA-PK-VY-2015 vzniesol obvinenie za zločin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona a za zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, ako je uvedený vo výrokovej časti tohto uznesenia. Proti tomuto uzneseniu

podal poškodený v zákonnej lehote dňa 26.09.2016 sťažnosť, ktorú tiež riadne odôvodnil. Prokurátorka Úradu špeciálnej prokuratúry uznesením, sp.zn. VII/2 Gv 23/16/10000-22 zo dňa 18.11.2016 podanú sťažnosť podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku zamietla ako nedôvodnú. Následne po vykonaní rozsiahleho dokazovania prokurátorka Úradu špeciálnej prokuratúry uznesením sp.zn. VII/2 Gv 23/16/10000-40 zo dňa 14.11.2017 trestné stíhanie obvineného podľa § 215 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku zastavila, lebo je nepochybné, že skutok nespáchal obvinený. Predmetné uznesenie o zastavení trestného stíhania sa tak stalo právoplatným a vykonateľným dňa 26.11.2017. K uplatneniu práva na náhradu škody môže dôjsť až v prípade, ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby takto obvinenej a následne obžalovanej osoby. Žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zmysle § 15 zákona č. 514/2003 Z.z. dňa 13.02.2018 na Generálnu prokuratúru SR písomnú žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Generálna prokuratúra SR listom zo dňa 29.03.2018 oznámila, že uplatňovaný nárok na náhradu škody neuspokojí a to z dôvodu, že trestné stíhanie voči žalobkyňi bolo zákonné a legitímne a len vzhľadom na zmenenú dôkaznú situáciu došlo k zastaveniu trestného stíhania. Poškodená sa musela proti vznesenému obvineniu účinne brániť zvolením si kvalifikovaného právneho zástupcu, čím jej vznikla škoda vo forme uhradených trov obhajoby. Žalobkyňa faktúru vo výške 2.731,57 Eur uhradila v hotovosti svojmu právnenému zástupcovi dňa 01.02.2018. V zmysle § 18 zákona č. 514/2003 Z. z. si preto poškodená uplatnila náhradu škody vo forme náhrady účelne vynaložených nákladov a trov konania v súvislosti s jej právnym zastupovaním a obhajobou v uvedenej trestnej veci v celkovej výške 2.731,57 eur. Poškodená si uplatnila aj zákonom stanovený úrok z omeškania a to odo dňa, keď jej škoda vznikla, t.j. odo dňa uhradenia právneho zastúpenia. Pred začatím pojednávania dňa 10.10.2018 vzala žalobkyňa žalobu v časti úrokov z omeškania od 02.02.2018 do 29.03.2018 späť, preto súd v tejto časti konanie podľa ustanovenia § 145 ods. 2 a § 146 ods. 1 C.s.p. zastavil. Podľa súdu prvej inštancie boli splnené podmienky vzniku nároku na náhradu škody žalobkyne voči štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. a to existencia nezákonného rozhodnutia, vznik škody a príčinná súvislosť. Súd považoval žalobu za dôvodnú, preto v celom rozsahu jej vyhovel a zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyňi škodu titulom zaplataenia trov obhajoby v trestnom konaní vo výške 2.731,57 eur.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala včas odvolanie žalovaná. Navrhla, aby napadnutý výrok rozsudku zrušil v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Svoje odvolanie odôvodnila na základe vykonaných dôkazov nesprávnymi skutkovými zisteniami a napriek námietkam zo strany žalovanej nesprávne právne posúdenie veci. Nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci žalovaná namietala nasledovným: V súlade so zásadou prezumpcie správnosti rozhodnutí súd v konaní o náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy titulom zodpovednosti štátu za vznik škody nie je oprávnený sám posudzovať zákonnosť rozhodnutia vydaného orgánom verejnej moci v trestnom konaní a podmienka nezákonnosti rozhodnutia je splnená len vtedy, ak bolo toto právoplatné rozhodnutie skutočne ako nezákonné zrušené alebo zmenené príslušným nadriadeným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, resp. nemajetkovej ujmy je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. Extenzívny výkladom zákona č. 58/1969 Zb. ako aj zákona č. 514/2003 Z.z. bol síce judikatúrou prijatý záver, že z pohľadu nároku na náhradu škody má rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť aj zastavenie trestného stíhania, resp. oslobodenie spod obžaloby, ale uvedený záver nemôže byť prijímaný absolútne a bezvýhradne. Za nesprávny úradný postup a za nezákonné rozhodnutie nemôže byť automaticky považované každé začatie trestného stíhania, resp. každé vznesenie obvinenia, ktoré nevedlo k právoplatnému odsúdeniu obvineného, resp. obžalovaného, bez posúdenia a zohľadnenia osobitosti každej jednej trestnej veci. S poukazom na rozhodnutie ESLP vo veci Lavrechov proti Českej republike /sťažnosť č. 57404/08 z 20.júna 2013/, ktorý vo svojom rozhodnutí konštatoval, že zlučiteľnosť zásahu pri vedení trestného konania voči určitej osobe vyžaduje, aby zásah bol zákonný, bol vo všeobecnom záujme a bol primeraný. Skutočnosť, že bol sťažovateľ v prejednávanej veci zbavený obvinenia, samo o sebe neznamená, že jeho trestné stíhanie bolo nezákonné alebo od začiatku inak vadné. ESLP konštatoval, že dôkazné požiadavky, ktoré je treba splniť, aby mohla byť osoba uznaná vinnou, sa líšia od dôkazných požiadaviek, ktoré treba splniť, aby mohla byť osoba trestne stíhaná. V prejednávanej trestnej veci boli v čase vydania uznesenia o začatí trestného stíhania vznesení obvinenia orgánmi činnými v trestnom konaní voči žalobkyňi splnené všetky zákonné predpoklady. V čase vydania uznesenia existovala vo fáze prípravného konania vykonaného dokazovania pravdepodobnosť o spáchaní tam definovaného skutku žalobkyňou, ktorá sa však v trestnom konaní napokon nepotvrdila. Vydaním uznesenia o vznesení obvinenia žalobcovi orgánmi činnými v trestnom konaní nedošlo k porušeniu základných zásad trestného konania vyjadrených v ust. § 2 Trestného poriadku, v zmysle ktorých pre vznesenie obvinenia, podľa zákona ako aj podľa citovaného

rozsudku ESLP, postačuje, že zistené okolnosti nasvedčujú tomu, že bol spáchaný trestný čin, a že na podklade zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že tento trestný čin bol spáchaný určitou osobou, pričom preukázanie viny žalovaného je až vecou dokazovania pred súdom /viď nález ÚS SR zn. II.ÚS 163/2013 z 13.11.2013/. V predmetnom civilnom konaní tak podľa žalovanej nemohla byť a nebola preukázaná ani príčinná súvislosť medzi vznikom uplatneného nároku v súvislosti s vydaním nezákonného rozhodnutia, keďže žiadne z rozhodnutí orgánu verejnej moci nebolo príslušným orgánom pre nezákonnosť zrušené v priebehu vedenia trestného konania. V danom prípade sa predpokladá objektívna zodpovednosť za vzniknutú škodu. Súd v prejednávanej veci nezistil, aby žalovaný vydal nezákonné rozhodnutie alebo, žeby nesprávne úradne postupoval, a teda, aby žalovaná porušila svoje povinnosti ako jeden z predpokladov naplnenia vzniku objektívnej zodpovednosti za škodu. Z týchto dôvodov na základe vykonaného dokazovania a následného právneho zhodnotenia veci mal súd prvej inštancie dospieť k záveru, že neexistuje právny titul pre priznanie náhrady škody podľa ust. § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. a z toho dôvodu mal žalobu v celom rozsahu zamietnuť a to aj ohľadne trov právneho zastúpenia.

5. K odvolaniu sa vyjadrila žalobkyňa. Napadnutý rozsudok považuje za zákonný a vecne správny, vydaný na základe rozsiahleho dokazovania a správne právne odôvodnený. K vyjadreniu žalovanej, že z doterajšej súdnej judikatúry vyplýva, že zmyslom právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci zodpovedá, že každá majetková, prípadne nemajetková ujma spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu voči občanovi bola riadne odčinená a nahradená. Má za to, že v zmysle § 193 C.s.p. je súd viazaný rozhodnutím príslušného orgánu, resp. súdu o tom, či bol spáchaný trestný čin a o tom kto ho spáchal. Extenzívny výkladom tohto ustanovenia je možné vyvodiť, že súd je tiež viazaný právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom, resp. uznesením o zastavení trestného stíhania. Vo svojom vyjadrení poukázala aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 53/93 podľa ktorého „ten proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov, podľa ustanovení § 1 až 4 zákona č. 58/1969 Zb. zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Takéto právo má aj vtedy, ak v súvislosti s rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní, ktoré nie je v súlade so zákonom, vynaložil náklady na trovy nutnej obhajoby a to bez zreteľa na to, či mu bol obhajca ustanovený alebo si ho zvolil sám.“ Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4MCdo 15/2009 „Pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, zastavenie trestného stíhania, ak k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení trestného stíhania sa trestné konanie končí a zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia.“ Žalobkyňa ďalej vo svojom vyjadrení uviedla, že z tohto pohľadu je irelevantné, že vyšetrovateľ PZ na základe získaných a zákonne vykonaných dôkazov dospel k záveru, že žalobkyňa spáchala trestný čin a vydal uznesenie o vznesení obvinenia. Úlohou súdu nie je preto posudzovať jednotlivé fázy trestného stíhania a hodnotiť dôkazy získané v jeho priebehu, ale zamerať sa na konečný výsledok trestného konania a na základe toho posúdiť, či uznesenie vyšetrovateľa PZ, ktorým vzniesol obvinenie žalobkyni bolo zákonným rozhodnutím z pohľadu zodpovednosti štátu za náhradu škody.

6. Žalobkyňa ďalej vo svojom vyjadrení uviedla, že v tomto konaní si uplatňuje iba účelne vynaložené trovy a náklady súvisiace s jej obhajobou v danej trestnej veci. Z uvedeného je preto zrejmá príčinná súvislosť vzniku škody u žalobkyne s vydaným nezákonným rozhodnutím, nakoľko pokiaľ by predmetné uznesenie o vznesení obvinenia nebolo vydané, nevznikla by žalobkyni škoda vo forme účelne vynaložených nákladov na jej obhajobu, ktorým došlo k zmenšeniu jej majetku, resp. k výdavkom, ktoré by inak nebola nútená vynaložiť.

7. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

8. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé

odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam uvádza (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

10. Z obsahu odvolania vyplýva, že žalovaná namieta, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. Omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že tento odvolací dôvod nie je naplnený.

11. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, ako aj k odvolacím dôvodom odvolací súd uvádza nasledovné:

12. Podľa ustanovenia § 3 odsek 1 zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa odseku 2, zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

13. Podľa ustanovenia § 5 odsek 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

14. Podľa ustanovenia § 6 odsek 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa odseku 2, právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

14. Z obsahu spisu vyplýva, že Uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. VII/2 Gv 23/16/1000-40 zo dňa 14.11.2017 bolo zastavené trestné stíhanie žalobkyne z dôvodu, „pretože je nepochybné, že skutok nespáchala obvinená.“ Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že Generálna prokuratúra listom zo dňa 29.3.2018 odmietla žiadosť žalobkyne o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 13.2.2018.

15. Odvolací súd považuje za potrebné poukázať na Rozsudok Najvyššieho súdu zo dňa 30. marca 2011 sp. zn. 3Cdo 194/2010, v zmysle ktorého cit.:

„V súlade s ustálenou súdnou praxou zodpovedá štát aj za škodu spôsobenú začatím (vedením) trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Táto zásada bola vyjadrená už vo viacerých skorších rozhodnutiach, ktoré sa týkali náhrady škody spôsobenej štátnym orgánom v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“). Rozhodovanie súdov podľa tohto zákona sa ustálilo medziiným na názore, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol oslobodený spod obžaloby, má podľa § 1 až § 4 zákona č. 58/1969 Zb. zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia (R 35/1991). Na to nadviazal záver, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov, podľa § 1 až § 4 zákona č. 58/1969 Zb. zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Takéto právo má aj

vtedy, ak v súvislosti s rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní, ktoré nie je v súlade so zákonom, vynaložil náklady na trovy nutnej obhajoby (viď bližšie R 70/1994). Na podstate týchto právnych záverov, ku ktorým sa dospelo vo vzťahu k prípadom škôd vzniknutých za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb., zotráva súdna prax aj po prijatí zákona č. 514/2003 Z.z..

Zákon č. 514/2003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniť. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania.

Náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu (§ 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.).“

16. V prejednávanej veci je významné tiež Uznesenie Najvyššieho súdu zo dňa 18. augusta 2010 sp. zn. 4M Cdo 15/2009, v zmysle ktorého cit.:

„Základným predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle cit. ustanovenia § 6 ods. 1 veta prvá uvedeného zákona je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda a to pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom. Pre správnu interpretáciu tohto ustanovenia nestačí vychádzať len z jeho jazykového znenia, teda z doslovného gramatického výkladu, ale je nevyhnutné uplatniť výklad systematicky a teleologicky. Z hľadiska systematického výkladu objasňujúceho obsah právnej normy vo vzájomných súvislostiach s inými právnymi normami možno dospieť k záveru, že pokiaľ cit. ustanovenie § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. je umiestnené vo štvrtej časti označenej ako spoločné ustanovenia, prichádza do úvahy jeho praktické uplatnenie (teda zahrnutie trov konania, ktoré vznikli i v konaní, v ktorom bola vec postúpená inému orgánu do náhrady škody) aj v prípade zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktorej podmienky upravuje § 6 tohto zákona. Z hľadiska výkladu teleologického vychádzajúceho zo zmyslu a účelu právneho predpisu, ktorým je v prípade uvedeného zákona ochrana základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom v zmysle čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, nemožno lipnúť na formálnom zrušení (zмене) tvrdeného nezákonného rozhodnutia, ale je potrebné splnenie tejto podmienky vykladať extenzívne. Za ústavne konformný treba preto považovať výklad, podľa ktorého v prípade posudzovania zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, zastavenie trestného stíhania ak k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení trestného stíhania sa trestné konanie končí, to znamená, že zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Zastavenie trestného stíhania znamená, že výsledky trestného (prípravného) konania ukazujú, že nejde o trestný čin, zároveň znamená, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla tak najavo nezákonnosť rozhodnutia o začatí trestného stíhania o vznesení obvinenia.“

16. Súdna judikatúra dôvodila, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená. Ak došlo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (Porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 23. februára 1990 sp.zn. 1 Cz 6/90 publikovaný pod č. 35 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, ročník 1991 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. júna 1993 sp.zn. 1 Cdo 53/93 publikovaný pod č. 70 v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky ročník 1994). Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania.

17. V tomto konaní súd prvej inštancie správne aplikoval na daný prípad zákon č. 514/2003 Z.z. a správne posudzoval zodpovednosť štátu ako zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím.

18. Ako odvoláciu námietku žalovaná udáva nesplnenie zákonných podmienok pre úspešné uplatnenie náhrady škody. Odvolateľka uvádza, že je potrebné kumulatívne splnenie podmienok - existencia nezákonného rozhodnutia, vznik škody a príčinná súvislosť.

19. Z Trestného poriadku vyplýva, že policajt vydá uznesenie o vznesení obvinenia ak je dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba. Predmetným uznesením sa spolu rozhodlo o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, pričom konanie nebolo skončené odsudzujúcim rozsudkom, ale zastavením trestného stíhania pretože je nepochybné, že skutok nespáchala obvinená. Z dikcie zákona č. 514/2003 Z.z. ako aj zo súdnej judikatúry jednoznačne vyplýva, že predmetné uznesenie je nezákonným rozhodnutím.

20. Je nepochybné, že v trestnom konaní, v ktorom mala žalobkyňa postavenie obvineného bol daný dôvod na obhajobu, a preto sa žalobkyňa dala zastúpiť advokátom v trestnom konaní na základe plnomocenstva. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa si splnila svoju povinnosť vo vzťahu k obhajcovi a vyfakturované náklady na obhajobu mu uhradila. V súvislosti s úhradou trov obhajoby, tým na strane žalobkyne došlo k zmenšeniu majetku. Na strane žalobkyne teda vznikla škoda, ktorá bola v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím. Z uvedeného vyplýva, že žaloba žalobkyne je dôvodná, a preto správne postupoval súd prvej inštancie, ak žalobe vyhovel.

21. Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa ako poškodená splnila podmienky na úspešné uplatňovanie nároku na náhradu škody. Proti nezákonnému rozhodnutiu podala riadny opravný prostriedok (sťažnosť zo dňa 26.09.2016), ktorý Uznesením č. VII/2 Gv 23/16/1000-22 zo dňa 18.11.2016 Úrad špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR zamietol ako nedôvodné. Až Uznesením č. VII/2 Gv 23/16/1000-40 zo dňa 14.11.2017 bolo trestné stíhanie zastavené. Po zrušení nezákonného rozhodnutia žalobkyňa následne podala žiadosť o predbežné prerokovanie nároku o náhradu škody u žalovanej.

22. So zreteľom na uvedené odvolací súd v zmysle § 387 odsek 1 a 2 C.s.p. napadnutý rozsudok v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

23. O trovách odvolacieho konania § 396 odsek 1 C.s.p. rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 255 odsek 1 C.s.p. v spojení s stanovením § 262 odsek 2 C.s.p. tak ako uviedol vo výroku.

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).